

Man foregriber hele det arbejde, der sådan set skal gøres, også i de forskellige partier, og den åbne dialog, der må være i ethvert demokratisk samfund, ved på den måde at underminere 10. klasse allerede nu. Der står i § 23 a, det nye stk. 4:

»Staten yder til efterskoler et særligt tilskud ud fra antallet af årselever, hvori alene indgår undervisningspligtige elever i henhold til folkeskoleloven, gange en tillægstakst«.

Det vil sige, at i omstillingsreserven indbygger man et økonomisk incitament for efterskoler til at optage 9.-klasse-elever frem for 10.-klasse-elever, og det er altså et bevidst forsøg på at profilære efterskolernes elevsammensætning.

Der sker med lovforslaget en øget statslig styring af efterskolerne med fokus på udvalgte interesseområder for regeringen. Dette betyder en betydelig skævvridning af tilskuddene til de undervisningspligtige elever på bekostning af bl.a. kvalitetsudvikling af de enkelte efterskoler og ikke mindst tidligere opfattelser af, hvilke formål efterskolerne egentlig tjener. Efterskoler bør også fremover være en skoleform for de 14- til 17-årige unge og ikke mindst for de elever, der af egen fri vilje og lyst ønsker at tage 10. klasse på en efterskole.

Københavns Kommune har afgivet et af de få høringssvar, hvor man er bevidst om den opfindsomme måde at køre 10. klasse ud ad bagdøren på. Københavns Kommune skriver, at de har bemærket, at hensigten med at udbygge med nye tillægstakster vedrørende efterskoler bl.a. er at formindske den enkelte elevs samlede uddannelsestid.

Vi kan på ingen måde stemme for dette forslag.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Venstre for tilslutningen til lovforslaget, og jeg vil gerne allerede nu give tilsagn til Socialdemokraternes ordfører om, at jeg naturligvis undervejs i udvalgsarbejdet bistår med de oplysninger, der måtte være behov for. Jeg håber naturligvis, at de oplysninger kan munde ud i, at Socialdemokraterne kan tilslutte sig lovforslaget og stemme ja ved tredje behandling. Jeg forstod i hvert fald på ordføreren, at der var en åbning.

Så vil jeg gerne knytte et par kommentarer til debatten og først sige til hr. Aage Frandsen, at jeg har nu aldrig nogen sinde forstået, at det skulle være specielt uliberal at stille krav til an-

vendelsen af offentlige midler. I hvert fald er der tale om en fortolkning af liberalisme, som jeg ikke er enig i, og derfor mener jeg ikke, at fordi man tilhører kategorien – sådan tror jeg hr. Aage Frandsen benævnte det – frie skoler, har man trukket en fribillet, så det offentlige ikke kan stille krav til skolerne, i dette tilfælde om at være med til at løfte en samfundsmæssig opgave. Den fortolkning af liberalisme er jeg ikke enig med hr. Aage Frandsen i, såfremt det skulle forstås på den måde.

Hr. Carsten Hansen var i forbindelse med en ordveksling om højskolerne med hr. Leif Mikkelsen inde på, at man med hr. Carsten Hansens eget udtryk fodrer hunden med dens egen hale. Jeg vil gerne gøre opmærksom på og understrege, at der rent faktisk er tale om, at højskolerne får tilført 4,5 mio. kr. ekstra ud over det beløb, som højskolerne selv har bidraget med til omstillingspuljen, så lige præcis i dette tilfælde er der under ingen omstændigheder tale om at fodre hunden med dens egen hale.

Kl. 18.35

Så vil jeg gerne understrege over for fru Marianne Jelved, at den målsætning, regeringen har om, at færre unge skal gå i 10. klasse – eller at færre unge bør have behov for et ekstra år i grundskolen, før de vælger deres videre uddannelse – så vidt jeg har forstået faktisk er den samme målsætning, som den tidligere regering havde. Den mundede rent faktisk ud i en ændring af folkeskoleloven, netop med henblik på at målrette 10. klasse til den gruppe unge, som har behov for et ekstra år i grundskolen.

Jeg er kommet til den konklusion, at i henhold til den evaluering, som blev offentliggjort her i sommer, mener jeg, vi har en forpligtelse til at se på indholdet af netop den del af folkeskoleloven. Evalueringen nåede frem til, at de unge, som vælger 10. klasse, fordi de har behov for et ekstra år i grundskolen – altså de unge, som den tidligere regering definerede som målgruppen for 10. klasse – rent faktisk ikke får tilstrækkeligt udbytte af et ekstra år i grundskolen.

Jeg mener faktisk, vi svigter, hvis vi ikke er villige til at følge op på de ændringer, der blev vedtaget her i Folketinget i 1999 for netop at sikre, at de unge, som dengang blev defineret som 10. klasses målgruppe, også får udbytte af et ekstra år i grundskolen. Det vil jeg vende tilbage til, selv om det ikke er det, lovforslaget her handler om.

Derfor er det også forkert, når fru Bodil Kornbek ikke kun antyder, men faktisk understreger